

Rekonstrukcija neandertalčeve piščali zazvenela v rojstnem okolju - Cerknem

Neandertalčevo piščal je leta 1995 našel arheolog Ivan Turk

Cerkno, od leta 1996 prizorišče džez festivala, je v sklopu koncertov godbenikov Cerkno kot solista ponovno gostilo multiinstrumentalista Boštjana Gombača, ki je z godbeniki izvedel noviteto Žige Staniča, Zeitgeist za tidldibab in pihalni orkester.

N. Š.

30. december 2019 ob 16:28
Cerkno - MMC RTV SLO, STA

Ta izvedba opozarja na pomembnost arheološke najdbe približno 60.000 let stare koščene piščali v paleolitskem jamskem najdišču Divje babe v bližini Cerknega, najstarejše glasbilo na svetu, ki ga priznavata tako glasbena kot arheološka stroka.

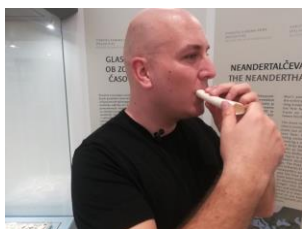

Krstno izvedbo je pihalni orkester s 45-letno tradicijo pod vodstvom klarinetista in dirigenta Andreja Zupana izpeljal v Gorenji vasi v Poljanski dolini, v nizu decembrskih koncertov društva godbenikov Cerkno. Foto: Bojan Tavčar

Neandertalčevo piščal je leta 1995 našel arheolog **Ivan Turk**. Glasbeni strokovnjaki se ukvarjajo zlasti z možnostjo igranja na to najstarejše glasbilo.

Tidldibab: skovanka dveh imen in najdišča

Danes se z njim uspešno ukvarja multiinstrumentalist **Boštjan Gombač**, z igranjem na repliko piščali pa se je prvi spopadel slovensko-makedonski glasbenik, že pokojni **Ljuben Dimkaroski**, sicer častni občan Občine Cerklje. Ime "tidldibab" si je zamislil Dimkaroski kot skovanko njegovega imena, imena arheologa Turka in najdišča Divje babe.

Multiinstrumentalist Boštjan Gombač igra na rekonstrukcijo neandertalčeve piščali, imenovane tudi tidldibab. Foto: SOJ RTV SLO/RTV Slovenija

Skladba Zeitgeist ali Duh časa je nastala na pobudo Godbenega društva Cerklje in Gombača. Ustvarjanje glasbe na paleolitsko piščal, v nasprotju z njeno starostjo, pojmuje kot zelo sodobno, saj poleg možnosti izvajanja klasične glasbe ponuja vrsto zvočnih efektov in posnema glasove iz narave, pravi avtor skladbe.

Skladbo, ki odmeva nazaj v tisočletja, je poimenoval Zeitgeist tudi zato, ker jo lahko pojmuje hkrati kot arhaično in sodobno, njena zvočnost pa je v takšnem časovnem razponu univerzalna in se vživlja tako v današnji kot v prazgodovinski čas. Po Staničevem mnenju je toliko bolj pomembno, da se z izvedbo cerkljanskih godbenikov zvok piščali vrača v nekakšno rojstno okolje.

Krstno izvedbo je pihalni orkester s 45-letno tradicijo pod vodstvom klarinetista in dirigenta Andreja Zupana izpeljal v Gorenji vasi v Poljanski dolini, v nizu decembrskih koncertov društva godbenikov Cerklje. Gombač je prepričan, da so glasbeniki in publika odlično opravili delo. Gre namreč za glasbeno delo, ki se lahko prilagaja spremljajočim glasbenikom in avditoriju.

Poleg Zeitgeista so bile v program vključene skladbe številnih skladateljev, tematsko pa so se prepletali štiri elementi – voda, zemlja, zrak in ogenj. Med njimi so bile Winds on Fire Berta Appermonta, Air G. F. Händela in J. S. Bacha, Earthdance Michaela Sweeneyja, Conga del fuego nuevo Artura Marqueza, Aztec Fire Jaya Bocooka, Flashing Winds Jana Van der Roosta in priredba Earth, Wind and Fire Mandrede Schneiderja.

V preteklem letu je RTV SLO arhivsko posnela tudi Staničevo skladbo Baba, v izvedbi Boštjana Gombača in Simfoničnega orkestra RTV SLO. Gombač je Babo v letih 2017-2018 predstavil na desetih koncertih v različnih evropskih državah v spremljavi zasedb evropske mreže orkestrów ONE, med drugim tudi v okviru koncertnega abonmajskega sporeda Simfonikov RTV v Cankarjevem domu, 7. junija lansko leto.